

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР

(освітній ступінь)

Кафедра образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова кафедри образотворчого факультету

 Олександр КАШЕНКО/

« 16 » _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«Методика викладання дисциплін образотворчого циклу»

(опис освітньої компоненти)

кодифр	назва спеціальності, освітньої програми
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру»

Мова викладання: українська

Розробники:

Плісс Н.А.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

протокол № 1 від « 05 » _____ 08 _____ 2024 року

Завідувача кафедри

(підпис)

/Олена САФРОНОВА/

Схвалено гарантом освітньої програми «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру»

Гарант ОП

(підпис)

/Олена САФРОНОВА/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності

протокол № 06 від « 16 » _____ 06 _____ 2024 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
РІК ВСТУПУ 2024-2025

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП КР РГР Конт. роб.							
				Разом	у тому числі										
					Л	Лр	Пз								
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація" ОПП «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру»	3,0	90	30	24		6	60			1		залік	1	

Анотація. Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: підготовка магістранта з високим рівнем художньої та методичної готовності до професійної діяльності, орієнтованого на подальше творче опанування знань, удосконалення практичної майстерності, розпредмечування свого досвіду в процесі художньо-естетичного виховання студентів.

Ознайомлення магістрантів із методикою викладання дисциплін образотворчого циклу.

Розвиток професійної компетентності майбутнього викладача дисциплін образотворчого циклу та підготовка магістранта до самостійної педагогічної діяльності у галузі образотворчого мистецтва.

Предметом вивчення дисципліни є структура та зміст навчальних програм з образотворчого мистецтва, структура та зміст планування різних типів уроків з предмету, методика підготовки та проведення занять образотворчого мистецтва, методи навчання студентів образотворчої діяльності.

Пререквізити: освітні компоненти освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня: рисунок; живопис; скульптура і пластанатомія; педагогіка, історія та сучасне українське мистецтво, нарисна геометрія і проектна графіка, вступ до фаху (основи мистецтва, дизайну та архітектури).

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення магістрантів із формами, методами та засобами викладання дисциплін художнього циклу у вищих навчальних закладах;
- підготовка студентів до використання сучасних педагогічних технологій та авторських навчально-виховних систем на заняттях дисциплін образотворчого циклу;
- вивчення основних напрямів виховання студентської молоді;
- вивчення шляхів удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання;
- ознайомлення з методикою підготовки та проведення лекцій та практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі;
- вивчення методики розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва;
- ознайомлення з специфікою формування професійної майстерності викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі;

- розкрити специфіку і закономірності методики викладання у вищій школі, допомогти магістрантам оволодіти складним мистецтвом викладання;
- сприяти художньо-освітньому вихованню і самовихованню самих магістрантів.

Основні завдання освоєння навчальної дисципліни:

- виховання особистісно-мотиваційної готовності магістрантів до роботи викладачем образотворчого мистецтва;
- формування та розвиток педагогічних умінь та навичок, професійно значущих якостей особистості;
- поглиблення та розширення знань у галузі теорії та практики образотворчого мистецтва та художньо-естетичного виховання, психолого-педагогічної та соціокультурної діяльності;
- формування професійних компетенцій, необхідних для здійснення дослідницької, практичної та науково-методичної діяльності у галузі художньо-педагогічної освіти та естетичного виховання.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3713>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК02	Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
Спеціальні (фахові) компетентності	
СК01	Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
СК02	Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
СК03	Здатність використовувати знання та практичні навички найвиразнішого розкриття змісту художнього твору та його втілення.
СК06	Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.
СК07	Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.

**Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в
результаті засвоєння освітньої компоненти**

Код	Програмні результати
ПР01	Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.
ПР02	Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.
ПР03	Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).
ПР04	Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
ПР05	Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого та/або декоративного мистецтва.
ПР06	Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній сфері та музейній справах.
ПР07	Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.
ПР10	Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.
ПР15	Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Зміст курсу

Змістовий модуль 1

Лекція 1.

Тема 1. Історія методів навчання. Методика викладання образотворчого мистецтва.

1.1. Історичний огляд методів навчання малюванню та образотворчого мистецтва.

1.2. Методи викладання образотворчого мистецтва наприкінці XIX – на початку XX століття.

1.3. Викладання образотворчого мистецтва у зарубіжних школах XX століття

Тема 2. Предмет і завдання педагогіки вищої школи.

Тема 3. Зміст, мета і завдання образотворчого мистецтва у вищій школі.

Тема 4. Професійна майстерність викладача образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі

Лекція 2.

Тема 1. Форми організації навчання образотворчим дисциплінам у вищій школі.

Тема 2. Методи і засоби навчання у вищому навчальному закладі

Тема 3. Сучасні технології навчання у вищому навчальному закладі.

Тема 4. Основні напрями виховання студентської молоді.

Лекція 3.

Тема 1. Предмет, завдання, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання дисциплін художнього циклу у вищій школі

Тема 2. Удосконалення змісту мистецьких дисциплін в контексті методики їх викладання.

Тема 3. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики.

Тема 4. Методика організації естетичного сприймання дійсності та мистецтва.

Лекція 4.

Тема 1. Методика проведення практичних занять з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Тема 2. Методика підготовки та проведення лекції з образотворчого мистецтва у вищій школі.

Тема 3. Методика розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях з образотворчого мистецтва у вищій школі. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу на заняттях з образотворчого мистецтва у вищому навчальному закладі

Тема 4. Функції і завдання куратора академічної групи.

Лекція 5.

Тема 1. Навчально-методичне забезпечення занять з мистецтва

Тема 2. Форми і методи роботи викладача на заняттях з мистецтва

Тема 3. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Форми контролю.

Тема 4. Навчальні та творчі живописні роботи. Різновиди навчальних живописних робіт.

Змістовний модуль 2.

Лекція 6.

Тема 1. Методика формування образотворчої компетентності студентів.

Формування навичок передачі реальної форми предметів в об'ємі та на площині.

Особливості сприйняття форми предметів. Формування зорового уявлення форми і відтворення її художніми засобами. Значення практичних умінь і навичок зображення реальних предметів.

Тема 2. Формування навичок формотворення та конструктивних умінь. Розв'язання проблеми “форма, пропорції, конструкція”.

Тема 3.. Методика навчання перспективним методам побудови простору. Особливості зорового сприйняття простору. Правила формування навичок зображення простору.

Тема 4. Методика навчання відтворення об'єму предметів на площині. Перспективні методи побудови простору, законів лінійної перспективи, альтернативний спосіб просторової побудови зображення.

Лекція 7.

Тема1. Методика викладання рисунку, як навчальної пізнавальної дисципліни.

1.1. Принцип наочності як засіб навчання основам академічного рисунка.

1.2. Методика оволодіння графічною грамотою, засвоєння закономірностей відтворення зображальної форми художніми матеріалами на площині, принципів, методів і способів формоутворення засобами рисунка та формування професійного уміння застосовувати їх в педагогічній творчій діяльності.

Практичне заняття 1

Тема: Методи викладання рисунка.

Мета: Засвоїти методику викладання рисунка. Допомогти студентам опанувати особливості педагогічної майстерності.

Завдання: Підготувати конспект до практичного заняття з основними тезами на тему «Навчально-творчий рисунок натюрморту з сюжетно-тематичним змістом», підготувати наочність, виконати презентацію.

Провести фрагменти занять в аудиторії. Фрагмент містить основні етапи заняття: пояснення завдання, показ ескізів, наочності. Після проведеного фрагменту заняття у групі студентів проводиться аналіз і самоаналіз під керівництвом викладача.

Типові контрольні питання:

1. Назвіть основні етапи роботи над навчальним натюрмортом з дисципліни «Рисунок».
2. Особливості постановки учбового натюрморту.
3. Зміст, цілі та завдання навчального академічного рисунка. Поняття «техніка рисунка», «технічні навички».

Лекція 8.

Тема 1. Основи кольорознавства.

1.1. Особливості зорового сприйняття людини. Психофізіологічний вплив кольору на людину.

1.2. Колір як художній засіб живопису. Використання законів кольорового сприйняття для виразності художнього образу в образотворчому мистецтві. Основи кольорознавства.

Лекція 9.

Тема 1. Методика викладання дисципліни живопис. Теоретично-практичний курс.

1.1. Особливості живописної роботи над навчальними постановками та тематичними композиціями.

Тема 2. Методика викладання академічних занять з живопису.

2.1. Методика викладання живопису у техніці акварелі, гуаші.

2.2. Методика викладання живопису у техніці темпера, олійний живопис.

Практичне заняття 2.

Тема: Методи викладання живопису.

Мета: засвоїти методику викладання живопису. Допомогти студентам опанувати особливості педагогічної майстерності.

Завдання: Підготувати конспект і наочність до лекційного заняття на тему «Пошук декоративно-просторової формопобудови за мотивом «оголена модель»».

Провести фрагменти занять в аудиторії. Фрагмент містить основні етапи заняття:

пояснення теоретичного матеріалу, показ ескізів, наочності. Після проведеного фрагменту заняття у групі студентів проводиться аналіз і самоаналіз під керівництвом викладача.

Контрольні питання:

1. Особливості техніки та практики виконання довгострокового етюду оголеної фігури.
3. Навчальні та творчі живописні роботи. Різновиди навчальних живописних робіт.
4. Провідні методи реалістичного живопису.

Лекція 10.

Тема 1. Методика викладання станкової композиції.

- 1.1. Основні закони, правила, прийоми та засоби композиції.
- 1.2. Художній образ як основа композиційної діяльності у станковому.
- 1.3. Основа структурної побудови композиції та вираження її емоційно - смислового задуму.
- 1.4. Послідовність роботи над ескізом сюжетної композиції.

Практичне заняття 3.

Тема: Методи викладання композиції.

Мета: Засвоїти методику викладання композиції. Допомогти студентам опанувати особливості педагогічної майстерності.

Завдання: Підготувати конспект до практичного заняття з композиції на тему «Людина в інтер'єрі».

Провести фрагменти занять в аудиторії. Фрагмент містить основні етапи заняття: пояснення завдання, показ ескізів, наочності. Після проведеного фрагменту заняття у групі студентів проводиться аналіз і самоаналіз під керівництвом викладача.

Контрольні питання:

1. Станкова композиція як навчальний предмет у системі художньої освіти, цілі та завдання.
2. Декоративна композиція як навчальний предмет художньої освіти, цілі та завдання.
3. Зміст типової програми з композиції.

Лекція 11.

Тема 1. Методика викладання декоративно-прикладного мистецтва.

- 1.1. Стилiзація форми як основний метод декоративно-прикладного мистецтва.
- 1.2. Особливості стилізації природної форми.
- 1.3. Орнамент, знак, символ.
- 1.4. Прийоми стилізації та образне рішення декоративних композицій.

Лекція 12.

Тема 1. Методика викладання скульптури.

- 1.1. Скульптура як навчальний предмет в академічній системі художньої освіти, методична послідовність викладання скульптури.
- 2.1. Методи формування умінь ліплення.

Тема 2. Методика викладання станкової графіки.

- 1.1. Робота у графічних матеріалах.
- 1.2. Технологія графічних матеріалів.

Індивідуальне завдання

Заліковий модуль 1-2.

Реферат.

Теми:

1. Історія методики викладання образотворчого мистецтва.
Місце образотворчого мистецтва України в розвитку світової культури.
2. Основні методологічні положення в трактатах Леона Батиста Альберті, Ченіно Ченніні.
3. Альбрехт Дюрер та його методичні розробки.
4. Історія методів образотворчого навчання. Методичні системи, школи.
5. Вплив педагогічних ідей ХУІІІ-ХІХ ст. на формування методів та прийомів навчання малюнку в Європі.
6. Школа Антона Ашбе.
7. Методика навчання образотворчого мистецтва як наука. Поняття «метод», «прийом», «засіб» у системі наукових знань. Класифікація методів навчання образотворчому мистецтву, їх характеристика.
8. Мистецтво у системі культури та його функції у соціумі та освіті. Аналіз методичних розробок до навчальних занять з художніх дисциплін.
9. Зміст та організація навчальних занять з дисциплін образотворчого циклу. Принципи та методи викладу та систематизації матеріалу на навчальних заняттях.
10. Технологічна карта заняття з образотворчого мистецтва: структура та зміст. План-конспект уроку образотворчого мистецтва, його структура.
11. Основні дидактичні положення методики викладання образотворчого мистецтва в школі.
12. Малюнок як вид образотворчого мистецтва та навчальний предмет в академічній системі художньої освіти. Навчальний та творчий малюнок.
13. Методика навчання малюванню з натури геометричних тіл та предметів, простих за формою. Методика навчання веденню малюнка складних за формою предметів. Тривалий рисунок, методична послідовність його виконання.
14. Малюнок групи предметів: натюрморт.
15. Методика навчання графічного зображення пейзажу.
16. Методика навчання графічному зображенню голови, постаті людини.
17. Живопис як вид образотворчого мистецтва та навчальний предмет в академічній системі художньої освіти, методична послідовність викладання.
18. Навчальні та творчі живописні роботи. Різновиди навчальних мальовничих робіт. Навчальні творчі роботи, їх завдання та особливості. Методика ведення мальовничого натюрморту.
19. Живопис пейзажу. Методика навчання роботі на пленері. Живописний етюд: короткострокові етюди, тривалі етюди. Методика викладання виконання тривалого живописного етюду з натури.
20. Методика роботи колірними відносинами та професійна постановка ока художника на цілісність сприйняття.

21. Методика навчання живопису голови людини (етюд голови та портрет, напівфігура, фігура).
22. Методика організації занять з декоративно-прикладного мистецтва та декоративної композиції.
23. Методика організації занять із станкової композиції.
24. Скульптура як навчальний предмет в академічній системі художньої освіти, методична послідовність викладання скульптури.
25. Педагогічний малюнок, його роль й задачі на уроках образотворчого мистецтва.
26. Педагогічні ідеї Я.А.Коменського, Дж.Локка, Ж.Ж.Руссо, що збагатили теорію та практику викладання образотворчого мистецтва.
27. Становлення академічної системи художньої освіти.
28. Методика розкриття основних положень образотворчої грамоти в різних видах художньої діяльності.
29. Навчальна науково-методична та організаційна робота викладача образотворчого мистецтва.
30. Професійна культура, майстерність та методична діяльність викладача образотворчого мистецтва.

Заліковий модуль 2

Складання конспекту і виготовлення наочності до лекційного заняття.

Теми:

1. Закономірності лінійної та просторової перспективи в малюнку.
2. Особливості зображення фігури людини в начерках, замальовках.
3. Малюнок деталей голови.
4. Використання кольорових контрастів у створенні тонових відношень у живописі натюрморту.
5. Малюнок гіпсової голови людини.
6. Предметно-просторові зв'язки та формоутворюючий елемент. Форма вираження предмета у просторі.
7. Особливості творчої роботи над тематичними сюжетними малюнками.
8. Педагогічні особливості композиційного портрета в малюнку.
9. Рівновага в композиції як з'ясування принципу цілісності у станковому мистецтві.
10. Учбові завдання які вирішують в процесі роботи над живописом голови. Послідовність роботи над живописом голови.

Складання конспекту і виготовлення наочності до практичного заняття

Рекомендація до завдання структурно-логічна схема змісту технології навчання складається з таких компонентів:

- I. Тема, зміст завдання, вид заняття.
- II. Навчальна проблема завдання.
- III. Форма й методи роботи.
- IV. Підсумки вивчаючої теми, практичної роботи.

Теми:

1. Лінійно-пластичний малюнок тематичного натюрморту.
2. Композиційно-просторове рішення напівфігури. Живопис.
3. Малюнок голови натурника з плечовим поясом.
4. Короточасний малюнок кистей рук людини похилого віку.
5. Натюрморт з гіпсовою головою у визначеній кольоровій гамі. Живопис.
6. Етюд голови натурника. Гризайль.
7. Портретна композиція. Живопис.
8. Однофігурна тематична композиція
9. Малюнок напівфігури натурщика.
10. Малюнок гіпсового зліпка на нейтральному фоні з скульптури Миколо-де-Уцанно.

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

№ п/п	Вид роботи	Кількість годин
1	Підготовка до лекцій	12
2	Підготовка до практичних занять	10
3	Виконання індивідуальної роботи	28
4	Підготовка до заліку	10
	Усього	60

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн

формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості уміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу

(доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного, модульного контролю, оцінки індивідуальної роботи. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання					Залік	Сума балів
Змістові модулі		Оцінка інд. робота				
1	2					
25	25	10	40	100		

Шкала оцінювання балів за якість виконання індивідуального завдання

Оцінка за інд. завдання	К-ть балів до підсумков
A	10
B	8
C	6
D	4
E	2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
1	2	3
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	

35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальні критерії поточного оцінювання знань здобувачів

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
90-100	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові/тестові завдання. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
74-89	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями
60-73	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків
0-59	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові

	завдання. Безсистемне відділення випадкових ознак вивченого; невміння робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.
--	---

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Вотт Фіона. Арт-ідеї. Школа образотворчого мистецтва: понад 400 ідей малювання фарбами, пастеллю, кольоровими олівцями, чорнилом, ручками / В. Наливана (пер.з англ.) Антоній... Міллер (дизайн та іл.). К. : Країна Мрій, 2007. 288 с.
2. Гольштейн А. Тренінг умінь спілкування. К. : Либідь, 2003. 520 с.
3. Дяків М.В. Основи кольорознавства для бакалаврів спеціальності 023 “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація”. Програма курсу / М.В. Дяків. Івано-Франківськ, 2019. 5 с.
4. Ішмуратов А. Т. Конфлікт і згода/ Основи когнітивної теорії конфліктів : навч. посібн. для студ. вузів. К. : Наукова думка, 1996. 190 с.
5. Каплінський В. В. 100 складних ситуацій: шукаємо рішення. Вінниця, 2015. 80 с.
6. Лентовський А. Техніка олійного живопису / А. Лентовський. К., 1959. 93 с.
7. Педагогічна майстерність : підручник / за редакцією І.А. Зязюна. К. : Вища шк., 1997. 480 с.
8. Педагогічна творчість і майстерність : Хрестоматія // Укл. Н.Гудзій. К., ІЗМН, 2000. 168 с.
9. Федорчук В. Комунікативна компетентність педагога / В. Федорчук. К. : Шк. світ, 2007. 128 с.
10. Ягупов В. Педагогіка. К. : Либідь. 2003. 559с.
11. Ятченко Ю.М. Київська школа рисунка. //Українська академія мистецтв / Ю.М. Ятченко. Дослідницькі та наукові праці. К., 1998. С. 63- 67.

Навчальні посібники:

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка. навчальний посібник / І. П. Анєнкова, М. А. Байдан, О. А. Горчакова, В. М. Руссол : Львів : “Новий Світ2000”, 2020. 567.
2. Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П. Художні техніки у школі : навч.-метод, посібник для студентів ХГФ. К. : ІЗМН, 1997. 312с.

3. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
4. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва : навчальний посібник для студентів в вищих навчальних закладів. К. : Видавничий Дім «Слово», 2007. 296 с.
5. Княжева І. А. Педагогіка: навчальний посібник для здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр). Одеса, Університет Ушинського, 2023. 110 с.
6. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2020. 372 с.
7. Котляр Володимир Пилипович Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: навч. посіб. для студ. ВНЗ К. : Кондор, 2009.
8. Красильник, Ю.С. Педагогіка [Текст] : навч. посібник / Ю.С. Красильник, Г.Л. Корчова, М.В. Руденко; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2020. 162 с.
9. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
10. Педагогіка: навчальний посібник. 5–е вид., випр. і доп. Вінниця : Видавн. ТОВ фірма «Планер», 2012. 400 с.
11. Педагогіка : навчальний посібник / І.П. Анєнкова, М.А. Байдан, О.А. Горчакова, В.М. Руссол. 2-ге видання, стереотипне. Львів : “Новий Світ-2000”, 2024. 567 с.
12. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ : Вища школа, 2004. 335 с.
13. Сікорський П. Нова педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2021. 327 с.
14. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навчальний посібник. К. : Вища шк., 2005. 239 с.
15. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
16. Тюріна, В. О. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
17. Шмагало Р. Т. та ін. Мистецька освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України ХХ-ХХІ століть : навч. посіб. для студ. ВНЗ Тернопіль: Мандрівець, 2013.

Методичні роботи:

1. Дяків О. В. Історія мистецтв : методичні рекомендації для проведення лекційних занять для студентів за напрямом підготовки освітніх рівнів “бакалавр” та “магістр” спеціальності 023 “Образотворче і декоративне мистецтво та реставрація”. Івано-Франківськ, 2019. 57 с.
2. Мужикова І.М. Методика викладання образотворчого мистецтва : метод. рек. / Ірина Мирославівна Мужикова. Полтава : ПДПУ, 2004. 42 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.education.gov.ua
2. <http://library.knuba.edu.ua/>
3. <http://org.knuba.edu.ua/>

Додаткова література

1. Киплик Д.И. Техника живописи / Д.И. Киплик. М., 1998. 68 с.

2. Ковальчук Т.П., Резниченко Н.И. Виды художественной работы с бумагой: наглядно-методическая разработка / Т.П. Ковальчук, Н.И. Резниченко. Одесса : Астропринт, 1998. 76 с.
3. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе / Н.Н. Ростовцев. М., 1980. 122 с.